

dosar nr. 2ra-2207/2018

prima instanță, Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, jud: L. Danilișin
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți jud: A. Garbuz, A. Ciobanu, I. Grosu

Î N C H E I E R E

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Pînzari Toderica,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Pânzari
împotriva Tatianeii Pânzari Toderica cu privire la împărțirea proprietății comune în
devăvăășie a soților,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins apelul declarat de Tatiana Pînzari Toderica și s-a menținut hotărârea din
01 martie 2018 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni,

c o n s t a ț ă :

La 05 mai 2017, Igor Pânzari, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva împotriva Tatianeii Pânzari Toderica cu privire la împărțirea proprietății
comune în devăvăășie a soților.

În motivarea acțiunii, reclamantul Igor Pânzari, a indicat că, a înregistrat
căsătoria cu pârâta Tatiana Pînzari Toderica la 17 octombrie 1998, la Oficiul Stare
Civilă Dondușeni, numărul de înregistrare 82. La data de 09 martie 2000 s-a născut
fiul lor comun XXXXXXXX, care la moment se află la întreținerea și educația
mamei Tatiana Pînzari Toderica.

Reclamantul Igor Pânzari, a indicat că, în timpul căsătoriei, la 29 iunie 2001,
au procurat împreună cu Pârâta Tatiana Pînzari Toderica, casa de locuit din
or. Dondușeni, str. Independenței, nr. 89, la suma de 9 200 lei. Astfel consideră că,
bunurile dobândite în timpul căsătoriei, sunt supuse regimului proprietății comune
în devăvăășie a soților și aparțin ambilor soți.

Reclamantul Igor Pânzari, a menționat că, la întocmirea cererii de chemare în
judecată a aflat că, deși după înregistrarea căsătoriei pârâta Tatiana Pînzari
Toderica a luat numele soțului – „Pânzari”, contractul de vânzare-cumpărare a
gospodăriei a fost autentificat la notar pe numele ei de fată al pârâtei „Toderica”.

Reclamantul Igor Pânzari, a relatat că, la data de 28 august 2013, pârâta
Tatiana Pînzari Toderica a depus cerere de chemare în judecată cu privire la
desfacerea căsătoriei.

Prin hotărârea din 14 martie 2013 a Judecătorei Dondușeni s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Pânzari împotriva lui Igor Pânzari cu privire la desfacerea căsătoriei, căsătoria între Tatiana Pânzari și Igor Pânzari înregistrată la 17 octombrie 1998 la Oficiul Stare Civilă Dondușeni, cu numărul de înregistrare 82, se desface, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează taxa de stat de la Igor Pânzari, în mărime de 1000 % din salariu minim stabilit în republică, Tatiana Pânzari, a fost scutită de la plata taxei de stat.

Prin hotărârea din 20 martie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Pânzari Toderica împotriva lui Igor Pânzari cu privire la modificarea cuantumului pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor, s-a modificat cuantumul pensiei alimentare încasate prin hotărârea din 20 februarie 2013, prin care s-a încasat de la Igor Pânzari în beneficiul Tatiane Pânzari pensie alimentară pentru întreținerea copilului minor XXXXXXXX în mărime de 700 lei lunar, s-a încasat de la Igor Pânzari în beneficiul Tatiane Pânzari, pentru întreținerea copilului minor XXXXXXXX, născut la 09 martie 2000, pensie alimentară în sumă fixă în mărime de 1000 lei lunar din data de 07 februarie 2017, până la atingerea majoratului de către copil, s-a încasat de la Igor Pânzari în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 360 lei, s-a încasat din contul lui Igor Pânzari în beneficiul Tatiane Pânzari cheltuielile de judecată în mărime de 300 lei.

Reclamanul Igor Pânzari, a indicat că, nu dispune de surse financiare pentru a achita pensia alimentară de întreținere a copilului minor și are o restanță mare la achitarea pensiei, de aceea solicită ca instanța de judecată să recunoască după el dreptul de proprietate la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din imobil, pentru ca ulterior partea sa din casă să o treacă pe numele pârâtei Tatiana Pânzari Toderica, în contul restanței la pensia alimentară, iar în caz că pârâta nu va fi de acord cu o așa versiune, solicită să fie recunoscut după el dreptul de proprietate la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din gospodărie, în natură.

Reclamantul Igor Pânzari, a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a soților asupra casei de locuit, partajarea în două părți egale, recunoașterea dreptului de proprietate a fiecăruia la câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa de locuit, încasarea din contul Tatiane Pânzari Toderica în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Igor Pânzari împotriva Tatiane Pânzari cu privire la recunoașterea imobilului proprietate comună în devălmășie și partajarea averii comune în devălmășie, s-a recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra imobilului de pe strada Independenței nr.89, or. Dondușeni, după Igor Pânzari și Tatiana Pânzari, s-a determinat câte $\frac{1}{2}$ cota-parte ideală a imobilului după Igor Pânzari și Tatiana Pânzari, s-a atribuit în proprietatea Tatiane Pânzari în natură, imobilul de pe strada Independenței nr. 89, or. Dondușeni, s-a încasat din contul Tatiane Pânzari în beneficiul lui Igor Pânzari sulta în mărime de 44 000 lei, s-a încasat de la Tatiana Pânzari în beneficiul lui Igor Pânzari 1320 lei, cu titlu de taxa de stat, 2720 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză, și 4000 lei cu titlul de asistență juridică.

Prin decizia 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Tatiana Pânzari Toderica și s-a menținut hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni, adoptată în cauza civilă la cererea de

chemare în judecată depusă de Igor Pânzari împotriva Tatianei Pânzari cu privire la împărțirea proprietății comune în devălmășie a soților.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că Igor Pânzari și Tatiana Pânzari Toderica în timpul căsătoriei au procurat casa de locuit și construcțiile accesorii, care sunt amplasate pe terenul aferent cu suprafața de 0,113 ha, or. Dondușeni, strada Independenței, nr. 89, fapt ce se confirmă prin copia contractului nr. 1467 de vânzare-cumpărare din 29 iunie 2001 și extrasul din Registrul bunurilor imobile. Valoarea de piață a bunurilor imobiliare nominalizate potrivit Raportului de evaluare nr. 0359530, întocmit de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, filiala Edineț, constituie 88000 lei.

Instanța de apel a reținut prevederile art. 25 Codul familiei în care este stipulat că, împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atât în timpul căsătoriei, cât și după desfacerea ei, la cererea oricăruia dintre soți. Proprietatea în devălmășie poate fi împărțită în baza acordului dintre soți. În caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească. Pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabilește un termen de prescripție de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art.267 Cod civil, (1) termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului. Iar potrivit prevederilor art.272 alin.(1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a constatat că, hotărârea judecătorească din 14 martie 2013 a fost emisă în lipsa lui Igor Pânzari, care a solicitat prin cerere examinarea cauzei în absența sa, totodată, la materialele cauzei nu există confirmare, că ultimul ar fi primit copia hotărârii de divorț, fiind anexată doar o scrisoare simplă de expediere a copiei hotărârii, fără dovada de recepționare. Totodată, certificatul eliberat de primăria satului Sudarea, raionul Dondușeni, satul de baștină al reclamantului/intimat, unde locuiește și în prezent, atestă că, Igor Pânzari, din anul 2013 până în anul 2016, a fost plecat peste hotarele țării. Acest fapt este confirmat și de titlul de călătorie, prezentat de apelant.

La fel, instanța de apel a constatat că, imobilul de pe strada Independenței, nr. 89, or. Dondușeni, a fost dobândit în timpul căsătoriei, deci, în temeiul normelor enunțate, este bun comun în devălmășie, părțile lor fiind egale, astfel instanța nu urma să recunoască prin hotărâre dreptul de proprietate comună în devălmășie cu determinarea cotelor ideale, însă circumstanța dată nu este temei de casare sau modificare a hotărârii.

De asemenea, instanța de apel a reținut prevederile art. 361 alin. (1), (2) Cod civil care stipulează că, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se

face prin: atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor, vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Instanța de apel a indicat că, potrivit raportului de constatare a specialistului și a Raportului de evaluare, lipsește posibilitatea tehnică de partajare a casei de locuit în natură. În ședința de judecată apelanta Tatiana Pînzari Toderica a declarat că este de acord să primească imobilul în natură și să achite sulta, adică a recunoscut acțiunea, astfel instanța de fond a emis o hotărâre legală. În instanța de apel apelanta Tatiana Pînzari Toderica a declarat că nu mai dorește imobilul dar vrea sulta, însă varianta dată de partaj nu este acceptată de intimatul Igor Pînzari, care de mult timp nu locuiește în imobil și deci nu poate fi acceptată.

Instanța de apel a respins argumentul apelantei Tatiane Pînzari Toderica precum că, la emiterea hotărârii în partea ce ține de cheltuielilor de judecată, prima instanță nu a luat în considerare starea materială a acesteia, or, legislația procesual civilă nu prevede o scutire de la plata cheltuielilor judiciare în legătură cu starea materială a părților.

Instanța de apel consideră că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar motivele invocate în cererea de apel sunt nefondate, prin urmare ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și de a menține hotărârea primei instanțe.

La data de 23 august 2018, Tatiana Pînzari Toderica, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Igor Pînzari ca fiind depusă tardiv.

În motivarea cererii de recurs, recurenta, Tatiana Pînzari Toderica, a indicat că, consideră decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe ca fiind ilegale și neîntemeiate, deoarece instanțele au interpretat în mod eronat legea, au aplicat incorect normele de drept material și procedural, stabilite la art. 432 Codul de procedură civilă.

Recurenta Tatiana Pînzari Toderica, a menționat că, căsătoria între ea și Igor Pînzari a fost desfăcută la 14 martie 2013, despre faptul înaintării în instanță de judecată a acțiunii de desfacere a căsătoriei Igor Pînzari a fost anunțat și a cunoscut despre acest fapt, dovada fiind înaintarea cererii de examinare în lipsa sa, consenată în procesul-verbal al ședinței de judecată.

La fel, recurenta Tatiana Pînzari Toderica, a indicat că, nu est de acord de a compensa diferența de bani prin achitarea sultei în sumă de 44 000 lei, din contul datoriei pentru pensia de întreținere acumulată de Igor Pînzari față de copilul minor XXXXXXXX.

Recurenta Tatiana Pînzari Toderica, a menționat că, în cazul dat se încalcă drepturile copilului minor XXXXXXXX, de a avea posibilitatea de a se folosi de banii lui personal, deoarece nu are nimic cu partajarea averii comune.

Recurenta Tatiana Pînzari Toderica, a relatat că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel a indicat că nu dorește de a compensa ½ cotă-parte din imobilul comun din imposibilitatea întreținerii copilului Cristian Pînzari, deoarece nu are loc permanent de muncă, este nevoită să achite studiile feciorului în baza de

contract, însă depozițiile sale nu au fost luate în considerare de către instanța de apel.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată participanților la proces la data de 19 iulie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 17505 (f. d. 167), fiind recepționată de către recurenta Tatiana Pînzari Toderica la 24 iulie 2018, corespunzător trimiterii poștale DS3118076356AS.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Tatiana Pînzari Toderica, la data de 23 august 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 02 octombrie 2018, în adresa intimatului Igor Pînzari, a fost expediată copia recursului declarat de Tatiana Pînzari Toderica, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimatul Igor Pînzari, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Tatiana Pînzari Toderica, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Tatiana Pînzari Toderica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de către Tatiana Pînzari Toderica, se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material

și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Tatiana Pînzari Toderica.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Tatiana Pînzari Toderica, împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Pânzari împotriva Tatiane Pânzari cu privire la împărțirea proprietății comune în devămașie a soților.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan